

DET KONGELIGE
JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENT

Rundskriv

Utlendingsdirektoratet
Utlendingsnemnda

Nr.
GI-01/2025

Vår ref.
24/7628

Dato
21.1.2025

Instruks om gjennomføring av reiserestriksjoner mot enkeltpersoner (utlendinger) som følge av sanksjoner fra De Forente Nasjoners sikkerhetsråd og restriktive tiltak fra Den europeiske union som Norge har sluttet opp om.

1. Innledning

Justis- og beredskapsdepartementet viser til lov av 15. mai 2008 nr. 35 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsloven). Det vises også til departementets alminnelige instruksjonsrett.

Denne instruksjonen gjelder anvendelsen av ul. § 126 i saker som omhandler utlendinger som er ilagt reiserestriksjoner etter

- 1) vedtak fra De Forente Nasjoners (FN) sikkerhetsråd eller
- 2) vedtak fra Den europeiske union (EU) som Norge har sluttet opp om.

Etter ul. § 126 første ledd kan det, av hensyn til grunnleggende nasjonale interesser eller utenrikspolitiske hensyn, treffes vedtak eller beslutning om å nekte en tillatelse eller rettighet som ellers kunne blitt gitt etter utlendingsloven eller utlendingsforskriften.

Formålet med denne instruksjonen er å regulere gjennomføringen av sanksjoner og restriktive tiltak som inneholder reiserestriksjoner.

2. Bakgrunn

FNs sikkerhetsråd kan med folkerettslig bindende virkning vedta sanksjoner mot stater, personer eller enheter. I tillegg vedtar også EUs råd restriktive tiltak overfor ulike stater, personer eller enheter. Norge er folkerettslig forpliktet til å gjennomføre Sikkerhetsrådets bindende vedtak, og etter en konkret vurdering kan Norge slutte opp om EU-tiltakene. FN-sanksjonene og EUs restriktive tiltak kan omfatte reiserestriksjoner

rettet mot enkeltpersoner.

For at FN-sanksjoner eller EU-tiltak skal være bindende for private rettssubjekter i Norge må de gjennomføres i norsk rett. Sanksjoner som er vedtatt av FN's sikkerhetsråd og EUs tiltaksregimer som Norge har sluttet opp om gjennomføres i norsk rett med hjemmel i lov 16. april 2021 nr. 18 om gjennomføring av internasjonale sanksjoner (sanksjonsloven) §§ 1 og 2.

Den praktiske gjennomføringen av reiserestriksjoner vedtatt av FN eller EU skjer dels med hjemmel i utlendingsloven og dels ved at EU-land melder listeførte personer inn i SIS (Schengen Information System), som dermed får virkning for Norge som Schengenland.

3. Roller og ansvarsfordeling

Utenriksdepartementet (UD) har det overordnede ansvaret for gjennomføring av sanksjonsregimer og tiltak i norsk rett. Direktoratet for eksportkontroll og sanksjoner har ansvaret for forvaltningen av sanksjonsregelverket.

Justis- og beredskapsdepartementet (JD) skal sørge for at sanksjoner og restriktive tiltak fra henholdsvis FN og EU som inneholder reiserestriksjoner mot enkeltpersoner gjennomføres i norsk rett.

Utlendingsdirektoratet (UDI) er gitt ansvar for den praktiske oppfølgingen av slike reiserestriksjoner. UDIs ansvar omfatter både oppgaver i Datasystemet for utlendings- og flyktningssaker (DUF) og i NORVIS, og å gjøre endringer kjent for utlendingsforvaltningen, gjennom publisering i Regelverksportalen og utad gjennom publisering på www.udiregelverk.no.

4. Rutiner ved endringer i reiserestriksjonslister

4.1. Reiserestriksjoner vedtatt av FN

FN har en liste over samtlige personer som er omfattet av FN-sanksjoner, både finansielle restriksjoner og/eller reiserestriksjoner. Listen er til enhver tid oppdatert og finnes her: <https://www.un.org/securitycouncil/content/un-sc-consolidated-list>.

UDI skal påse at alle personer underlagt reiserestriksjoner er lagt inn i relevante systemer, dvs. DUF, NORVIS og Regelverksportalen. UDI har ansvaret for fortløpende å legge til eller fjerne personer i nevnte systemer på bakgrunn av endringer foretatt av FN's sikkerhetsråd. UDI mottar noter direkte fra FN om endringer i sanksjonslistene.

4.2. Reiserestriksjoner vedtatt av EU

EU har også en liste over personer, grupper og enheter som er ilagt finansielle restriksjoner vedtatt av EU. EUs liste omfatter også personer som er listeført av FN, jf. punkt 4.1, men kan inneholde ytterligere listeførte som kun er listeført av EU. Listen er til enhver tid oppdatert og finnes her: <https://data.europa.eu/data/datasets/consolidated-list-of-persons-groups-and-entities-subject-to-eu-financial-sanctions?locale=en>. For grupper/enheter («Entities or groups») er reiserestriksjoner ikke aktuelle. I de fleste tilfeller er personene («Individuals or persons») på listen også ilagt reiserestriksjoner i Norge, men det finnes unntak.

Tabellen nedenfor gir en oversikt over reiserestriksjoner vedtatt av EU som Norge gjennomfører pr. i dag.

Tiltaks-regime	Land/gruppe/tema	Norsk gjennomføring av reiserestriksjoner i dag
AFG	Afghanistan/Taliban	Norge gjennomfører reiserestriksjonene
BDI	Burundi	Norge gjennomfører reiserestriksjonene
BLR	Hviterusland	Norge gjennomfører reiserestriksjonene
CAF	Den sentralafrikanske republikk	Norge gjennomfører reiserestriksjonene
CHEM	Kjemiske våpen	Norge gjennomfører reiserestriksjonene
COD	Den demokratiske republikken Kongo	Norge gjennomfører reiserestriksjonene
GIN	Republikken Guinea	Norge gjennomfører reiserestriksjonene
GNB	Guinea-Bissau	Norge gjennomfører reiserestriksjonene
HR	Menneskerettigheter	Norge gjennomfører reiserestriksjonene
IRN	Iran	Norge gjennomfører reiserestriksjonene
LBY	Libya	Norge gjennomfører reiserestriksjonene
MAL	Mali	Norge gjennomfører reiserestriksjoner
MMR	Myanmar	Norge gjennomfører reiserestriksjonene
NIC	Nicaragua	Norge gjennomfører reiserestriksjonene
PRK	Nord-Korea	Norge gjennomfører reiserestriksjonene
SDN	Sudan (Darfur)	Norge gjennomfører reiserestriksjonene
SOM	Somalia	Norge gjennomfører reiserestriksjonene
SSD	Sør-Sudan	Norge gjennomfører reiserestriksjonene
SYR	Syria	Norge gjennomfører reiserestriksjonene
TAQA	Al-Qaida og ISIL	Norge gjennomfører alle reiserestriksjoner ilagt av FN. Norge gjennomfører ikke EUs listeføringer under TAQA.
UKR	Ukraina	Norge gjennomfører reiserestriksjonene.
VEN	Venezuela	Norge gjennomfører noen, men ikke alle av reiserestriksjonene, se vedlegg IV til forskriften om restriktive tiltak vedrørende situasjonen i Venezuela.
YEM	Jemen	Norge gjennomfører reiserestriksjonene
ZWE	Zimbabwe	Norge gjennomfører reiserestriksjonene

EUs terrorliste (TERR) står ikke i tabellen ovenfor, da Norge ikke gjennomfører disse tiltakene. Ved søknader om visum eller opphold i Norge fra personer som står oppført på EUs terrorliste, og fra personer som er tilknyttet organisasjoner som er oppført på denne listen, gjelder ordinære rutiner.¹

UDI skal påse at alle personer underlagt reiserestriksjoner av EU, med de unntak som fremgår av tabellen ovenfor, er lagt inn i relevante systemer, dvs. DUF, NORVIS og Regelverksportalen. Direktoratet for eksportkontroll og sanksjoner vil oversende meldinger til UDI om endringer (pr. e-post til udi@udi.no og kopi til udiregelverk@udi.no), med kopi til JD (postmottak@jd.dep.no) og UD (post@mfa.no og Seksjon.for.humanitaer-og.strafferett@mfa.no). UDI vil deretter ha ansvaret for fortløpende å gjøre nødvendige tilpasninger.

¹ Se GI-11/2018 – Instruks om opphevelse av instruks AI/91-2009, og JDs instruks til UDI og UNE om behandling av saker som kan berøre grunnleggende nasjonale interesser eller utenrikspolitiske hensyn etter utlendingsloven kapittel 14, § 35, og saker etter eksportkontrollregelverket.

5. Instruks

UDI, Utlendingsnemnda (UNE), utenriksstasjonene og politiet instrueres med dette om at det ikke skal utstedes visum til utlendinger som er underlagt reiserestriksjoner, jf. ul. § 126 første ledd. Disse utlendingene skal også nektes innreise og transitt gjennom Norge. Det er i utgangspunktet ikke nødvendig at sakene forelegges JD før avgjørelse. Det må imidlertid i hver enkelt sak vurderes om det likevel anses å være grunn til å forelegge saken for departementet i henhold til de rutinene som fremgår av departementets instruks til UDI og UNE om behandling av saker som kan berøre grunnleggende nasjonale interesser eller utenrikspolitiske hensyn etter utlendingsloven kapittel 14, § 35 og saker etter eksportkontrollregelverket.

Ved søknader om oppholdstillatelse fra utlendinger underlagt reiserestriksjoner, henvises det også til de generelle rutiner som følger av departementets instruks til UDI og UNE om behandling av saker som kan berøre grunnleggende nasjonale interesser eller utenrikspolitiske hensyn etter utlendingsloven kapittel 14, § 35 og saker etter eksportkontrollregelverket.

6. Ikrafttredelse og opphevelse av andre instruks

Denne instruks erstatter instruks GI-13/2022. Instruksen trer i kraft straks og gjelder til den blir opphevet eller erstattet med en ny instruks.

Med hilsen

Kenneth A. Baklund (e.f.)
fung. avdelingsdirektør

Tine Elton Onshus
departementsrådgiver

Kopi: Utenriksdepartementet
Politidirektoratet